

WSTĘP

W ostatnim okresie obszary miejskie, a zwłaszcza aglomeracyjne stały się przedmiotem licznych analiz i studiów, a także prac projektowych związanych z wykorzystaniem środków europejskich w nowej perspektywie budżetowej. Rząd uruchomił prace nad krajową polityką miejską i przeprowadził konsultacje w tej sprawie z gremiami samorządowymi. W niektórych województwach zaawansowano studia na koncepcją regionalnej polityki miejskiej.

Prezentowana monografia jest próbą spojrzenia na rozwój obszarów miejskich w perspektywie regionalnej. W perspektywie regionalnej uwidacznia się luka w dziedzinie diagnozowania procesów urbanizacji w powiązaniu z rozwojem gospodarczym regionów. Interwencja publiczna w rozwój miejski na kanwie współczesnych procesów urbanizacyjnych, w tym metropolizacji przestrzeni także wymaga poziomu regionalnego.

Wydaję się, że bez regionalnej polityki miejskiej skuteczny dialog Polski Centralnej i Polski lokalnej z pominięciem regionów nie rokuje sukcesu na etapie wdrażania wymiaru miejskiego europejskiej polityki spójności w wielopoziomym kształtowaniu procesów urbanizacyjnych i rozwoju miast w polskich warunkach.

Monografia składa się z pięciu części traktujących o rozwoju i polityce kształtowania obszarów miejskich. Część pierwsza zatytułowana *Integralny rozwój terytoriów* zawiera nowe spojrzenie na metodologię zintegrowanego planowania rozwoju i modelowania procesów rozwojowych w układach subregionalnych. Cztery dalsze części monografii w spójny sposób przedstawiają:

- różne podejścia do analizy współczesnych procesów rozwojowych zachodzących na obszarach miejskich regionów;
- wybrane przykłady projektowania regionalnej polityki miejskiej w takich kluczowych województwach, jak mazowieckie, śląskie, małopolskie, pomorskie, otwarciem tej części monografii jest stanowisko KPZK PAN w sprawie krajowej polityki miejskiej;
- rozwój przestrzenny obszarów miejskich ze szczególnym uwzględnieniem relacji zachodzących między przestrzeniami publicznymi a przestrzeniami rezydencjalnymi oraz zachodzących między nimi a przestrzeniami innowacyjnych aktywności biznesowych;
- zróżnicowane spektrum aktualnych kwestii rozwojowych obszarów miejskich; dotyczy to m.in. mieszkalnictwa i polityki mieszkaniowej, polityki przestrzennej

miast w kontekście lokalizacji centrów handlowo–usługowych czy przestrzennych zachowań indywidualnych podmiotów na obszarach zurbanizowanych.

Mamy nadzieję, że monografia nie tylko przedłuży aktywność zainteresowanych podmiotów polityką miejską, ale ułatwi zrozumieć rangę wielopoziomowej koordynacji polityki miejskiej w przestrzeni krajowej. Co więcej, na trwale osadzi poziom regionalny z jego decyzywnością w polityce rozwoju obszarów miejskich, w pierwszej kolejności obszarów wysoko zurbanizowanych. Wprowadzi w ten sposób od nowa do tej polityki i zarządzania takie kluczowe kategorie, jak policentryczność rozwoju regionalnego i funkcjonalność obszarów miejskich różnej wielkości i rangi.

*Andrzej Klasik
Florian Kuźnik*